

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

مدرسه علمیه زینبیه سلام الله عليها شهرستان فارسان

عنوان تحقیق:

روابط زن وشوهر از دیدگاه روانشناسی دینی

استاد راهنما:

سرکارخانم مرادی

محقق:

فاطمه قاسمی خواه

باتشکراز آرزو اسلامی

دی ۹۷

فهرست مطالب:

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	اهمیت تشکیل خانواده
۳	اهمیت روابط در خانواده
۴	ضرورت ازدواج
۵	عوامل تحکیم خانواده
۶	ضرورت تکریم و احترام متقابل
۷	نقش دین در همسر داری
۸	عوامل فروپاشی خانواده و علل ازدیاد طلاق و پیشگیری از آن
۹	اعتیاد در خانواده
۱۰	تهدید خطر در خانواده
۱۱	راه حل

چکیده:

خانواده، کانونی است که باید برای حفظ حرمت و کرامت انسان و تأمین سلامت جسمی و روانی و رشد معنوی او استحکام یابد. قوام خانواده به منظور تداوم انسجام جامعه و تأمین محیطی سالم برای زیستن انسان ها، ضرورتی انکار ناپذیر است.

در کانون خانواده، همسران نسبت به یکدیگر وظایفی بز عهده دارند که از حقوق آنان سرچشمه می گرداین وظایف باید به شکل متقابل مورد توجه قرار گیرد تا در سایه ایفای نقش همسران، این کانون بنیادین تقویت و تعالی یابد پیوند زناشویی از شیرین ترین پیوندها در روابط انسان هاست و خانواده کانونی است برای امنیت آرامش، مؤدت و آسایش هر زن و مرد.

بر خور داری از همسر خوب و شایسته در زندگی، یکی از نعمت های بزرگ است که خالق هستی به بندگان خویش عنایت می کند و برای اکتساب چنین نعمتی، تعالیم عالیه اسلام علاوه بر آن که ملاک ها و معیارهای را در امر انتخاب همسریان می نماید، دارای رهنمود ها و دستوراتی است که بدون شک باید بر روابط خانوادگی هر فرد مسلمان حاکم باشد و شکی نیست کسانی که در زندگی زناشویی جویای سعادت و خوشبختی هستند و با همه ب وجود در پی شاد زیستن در کانون گرم خانواده می باشند، هم در گزینش همسر و هم در نحوه تنظیم روابط خانوادگی بایستی به این تعالیم مقدس و ارزشمند تاسی کنند.

کلیدواژگان:

روابط، زن، شوهر، دیدگاه، روانشناسی، دینی.

جایگاه و اهمیت خانواده:

انسان اصالتاً موجودی است اجتماعی، و نخستین بستر فعلیت یافتن این ویژگی برترین مخلوق الهی، به طور قطع کانون مقدس خانواده است.

خانواده، اولین، مهمترین و پر برکت ترین نهاد اجتماعی در تاریخ فرهنگ و تمدن انسانی است زیرا کانونی است که باید برای حفظ حرمت و کرامت انسان و تأمین سلامت جسمانی و روانی و رشد معنوی او استحکام یابد. قوام خانواده به منظور تداوم انسجام جامعه و تأمین محیطی سالم برای زیستن انسان ها ضرورتی انکار ناپذیر است. خانواده با پیمان ازدواج و پیوند همسری زن و مردی هوشمند و آگاه و برخوردار از بلوغ فکری و قابلیت های اجتماعی پایه گذاری می شود و این زوج ستون اصلی حیاتی ترین نهاد اجتماعی یعنی «خانواده» را تشکیل می دهد. در نظام الهی و فرهنگ قرآنی، هدف اصلی ازدواج و تشکیل خانواده رسیدن به آرامش روان و آسایش خاطر، پیمودن طریق رشد و شکوفایی، نیل به کمالات انسانی و تقرب به ذات حق تعالی است.

تردیدی نیست که از تنهایی درآمدن، همسر و همراه شدن، خانواده مستقل تشکیل دادن ارضای کشش های نفسانی و غرایز طبیعی بهره گیری از دوران بانشاط جوانی، کسب استقلال حفظ عفت و مصونیت از گناه، آرامش و تعادل اعصاب و تولید و تکثیر نسل از نتایج قهری ازدواج و بالطبع از مهمترین عوامل مؤثر در آرامش روان، آسایش فکر و جان و احساس رضایتمندی درونی است

خالق حکیم و جان آفرین در قرآن کریم می فرماید: از نشانه های او اینکه همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید.

پس اولین و برترین معیار و نشانه ی برتری و سعادت مندی همسران، احساسی است که از آرامش روان و شکوفایی وجود دارند. خانه ای که آرامشگاه است، مناسب ترین سکوی اعتلای وجود است و همسر کسی که آرامش بخش است، مطلوب ترین همدل و همراه است، آرامش خاطر و آسایش روان همسران زمانی به شایستگی فراهم می گردد که ارتباط متقابل ایشان بر پایه ی محبت و عطف، مهربانی و گذشت استوار باشد.

بنابراین، سلامت و سعادت جامعه به سلامت و پویایی نظام خانواده وابسته است و سلامت و تعادل و تعالی نظام خانواده نیز به کیفیت روابط بین زن و شوهر، والدین و فرزندان بستگی دارد در کانون خانواده، هریک از اعضای خانواده نسبت به یکدیگر وظایفی برعهده دارند که حقوق آنان سرچشمه می گیرد، این وظایف باید به شکل متقابل مورد توجه قرار گیرد تا در سابه ی ایفای نقش هریک از آنان، این کانون بنیادین تقویت و تعالی یابد. زندگی شیرین تر و باصفا تر می گردد، فرزندان پر نشاط و موفق تربیت خواهیم نمود.

اهمیت روابط در خانواده :

باید توجه داشت که همه ی انسان ها نیازمند رابطه و برقراری ارتباط با دیگران هستند. چرا که گفته شد، انسان اصالتاً موجودی است اجتماعی و حیات و زندگی پویا و مولد آدمی در گرو روابط بین فردی و ارتباطات مؤثر اجتماعی و تعامل بین فردی، انسان نمی تواند به رشد مطلوب و شکوفایی شخصیت خود برسد. بخش قابل توجهی از تبلور

موسیقی و فیلم های مبتذل احساسی سر خوشی کاذب می کنند به هیچ وجه روی خوشی وصحت واقعی را نمی بینند لذا یکی از عوامل تحکیم خانواده ایمان به خدا و دین داری زن و مرد است.

«نورّوا بتوتکم بتلاوة القرآن؛ خانه هایتان رابه تلاوت قرآن نورانی کنید».

عوامل فروپاشی خانواده :

آنچه قبل از هر چیز برای خوانندگان محترم، اهمیت دارد آشنایی با علل و عواملی است که موجب می شود خانواده از هم فروپاشد و روابط آن از هم بگسلد، که برخی از این عوامل به قرار ذیل هستند:

۱- نبود برنامه منظم میان زن و شوهر

۲- بی توجهی به امور زناشویی

۳- جدا خوابیدن زن از شوهر

۴- بی توجهی به زن به آرایش کردن برای همسر

۵- تحقیق زن توسط شوهر

۶- خوداری مرد از دادن خرج خانواده

۷- شک

۸- عقمی

اعتیاد و خانواده:

محققان اجتماعی، خانواده را بنیاد هسته ای اصلی رفتارهای جمعی و به طور کلی شخصیت اجتماعی فردی می دانند، برخی معتقدند که از علت های اصلی اعتیاد، متزلزل بودن روابط خانوادگی و فقدان نگرش های معقول در خصوص این موضوع است .

بستر آهن خانواده و روابط معقولانه پدر و مادری تواند فرزندی متعادل، متعمد به جامعه تحویل دهد و این وقتی است که حساسیت های دوره ی رشد به بهترین نحو سنجیده شود و آسیب ها و تهدیدها به خوبی شناخته شوند از این رو چشم انداز، خانواده بر معتاد شدن یا نشدن فرزند تأثیر گذار است.

نکته قابل توجه نقش مادر در کانون خانواده است. تحقیقات نشان می دهد خانواده هایی که روابط مادرانه ی همراه با اعتقاد و پذیرش در آن ها حکم فرما باشد، آینده نویدبخش درپیش روی فرزندان و سرنوشت آنان را به مخاطره می اندازد.

سوغات اعتیاد برای خانواده، چیزی جز پریشان حالی و نگرانی نیست، خوشی و شادمانی از خانواده معتاد رخت بر می بندد و شیرازه ی زندگی را از هم می پاشد. مهم ترین تأثیر اعتیاد بر خانواده از بین رفتن کنترل نظم و انضباط و به وجود آمدن هرج و مرج بی بندباری است.

تهدید خطر در خانواده:

امروزه متأسفانه خطر در داخل خانه هاست، که خیلی غافلند، یکی از عوامل ازدیاد طلاق و پاشیدن خانواده ها، و فساد جوانان شبکه های شبکه های ماهواره ای و فضای مجازی و تماشای فیلم های مستهجن است، اوج گرفتن فساد اخلاقی در جوانان و کم شدن اعتماد در خانواده ها ریشه اش به فضای مجازی، شبکه های ماهواره ای و فیلم های مخرب بر می گردد. خانواده هایی که از ماهواره استفاده می کنند فرزندان را انواع گناه و آلودگی شک و بد بینی اند. حتی در بین همسران جوان.

دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی امروز برای عقیده و ایمان مردم به ویژه نسل جوان سنگر خانواده ها را هدف قرار داده اند سه هزار ماهواره ضد شیعه علیه مهدویت در جهان فعالیت می کنند .

از ابزار استیلای مستکبرین بر ملت های ضعیف ابزار فرهنگی است، لکن فرهنگ غلط و مسموم که امروزه از طریق ماهواره وارد شدند. به ویژه خانواده هاهم در امان نیستند و باین شیوه می خواهند افکار عموم را در مسیر فرهنگ منحط غربی یعنی به سمت وسوی بی قیدی و لاأبالیگری سوق داده و به اهداف خود برسند.

اینکه رهبر انقلاب: «آیت الله خامنه ای» با تیز هوشی و فراست اهداف شوم دشمن را در قالب برنامه های فرهنگی هشداری داده و به نام: تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی، ناتوی فرهنگی و جنگ نرم مطرح کردند. دلیل روشن و مهمی است بر رویکرد دشمنان اسلام که معتقدات دینی و اخلاقی مسلمانان را به ویژه خانواده ها را هدف قرار داده اند. ۱۴۰۰ شبکه ی ماهواره ای فارسی زبان علیه اعتقادات دینی مردم کار می کنند.

طبق گفته ی کارشناسان: ۱۵٪ از طلاق های صورت گرفته متأثر از برنامه های شبکه ی وان است، که از ناحیه ی صهیونیست ها اداره میشود. این خطر نیست؟ رئیس سازمان ثبت اسناد کشور گفت: در ازای هر شش فقره ازدواج یک طلاق در کشور ثبت می شود، از سس سال گذشته تا کنون آمار طلاق ۱۴٪ افزایش و ازدواج ۲٪ کاهش یافته است.

راه حل اسلامی: اسلام تشکیل خانواده را اساس فضیلت و نجات نسل جوان جامعه می داند و عوامل پاسخ گویی به غرایز جنسی است و تأمین خواسته های روحی ازدواج است. خدا فرمود: از ترس فقر و ناداری اقتصادی از ازدواج کردن فرار نکنید من ضامن روزی شما هستم.

نتیجه گیری:

پس خانواده مهم ترین و اولین نهاد اجتماعی است که با پیمان ازدواج پایه گذاری می شود و با آگاهی بیشتر در مورد روابط زوجین زندگی موفق تری خواهیم داشت .

با محبت ، صداقت، احترام متقابل و رعایت حقوق یکدیگر پایه های آن محکم تر خواهد شد و عدم آگاهی از عوامل فرو پاشی زندگی منجر به طلاق می شود .

بنابراین برای داشتن یک زندگی با نشاط و موفق ، خوب بیندیشید،وقت بگذارید،احساس مسئولیت کنید ،موانع ارتباط سالم را از میان بردارید و به عوامل سازنده ب فضای مطلوب زندگی ،توجه کنید.

فهرست منابع:

۱-قرآن کریم

- ۲- گری، جان، مردان مریخی زنان ونوسی، چاپ دوم، قم، بوستان دانش، ۱۳۸۸
- ۳- گری، جان، مردان مریخی زنان ونوسی، چاپ سوم، قم، هلینا، ۱۳۸۷
- ۴- گری، جان، مردان مریخی زنان ونوسی ۳، چاپ اول، قم، نشاط اندیشه، ۱۳۸۹
- ۵- عبده، سمیر، در محضر روانشناسی، چاپ اول، قم، فرا گفت، ۱۳۹۰
- ۶- محمودی، امیر ملک، راهنمای خانواده، چاپ اول، منشور وحی، ۱۳۹۰
- ۷- قرشی، باقر شریف، نظام خانواده در اسلام، چاپ سوم، تهران، سازمان تبلیغات، ۱۳۸۶
- ۸- آنجلیسی، باربارادی، رازهای درباره زندگی، چاپ اول، قم، آینه دانشی، ۱۳۸۹
- ۹- مک کان، اچ، شوهر ها می پرند!، چاپ اول، قم، آینه دانش، ۱۳۹۰
- ۱۰- دهنوی، حسین، گلبرگ زندگی، چاپ نهم، قم، خادم ارضا، ۱۳۸۸
- ۱۱- حسینی، سید مجتبی، پرسش و پاسخ های دانشجویی، چاپ ششم، قم، معارف، ۱۳۹۰
- ۱۲- رفیعی محمدی، علی محمد، نسیم عشق، چاپ دوم، قم، رسول أعظم، ۱۳۸۹
- ۱۳- ناطقی، محمدتقی، علل ازدیاد طلاق و راه پیشگیری آن، چاپ اول، قم، نشر مرتضی، ۱۳۹۱